T001 A HÀM I 58-Kinh Thế Kỷ-Ba Trung Kiếp

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaåm 11: BA TRUNG KIEÁP

Phaät baûo Tyø-kheo: “Coù ba trung kieáp1. Nhöõng gì laø ba? Moät laø kieáp ñao binh. Hai laø kieáp ñoùi keùm. Ba laø kieáp taät dòch2. “Theá naøo laø kieáp ñao binh3? “Ngöôøi theá gian naøy voán thoï boán vaïn tuoåi. Sau ñoù giaûm xuoáng, thoï hai vaïn tuoåi. Sau ñoù laïi giaûm nöõa, thoï moät vaïn tuoåi. Laàn löôït giaûm, thoï moät ngaøn naêm, naêm traêm naêm, ba traêm naêm, hai traêm naêm. Nhö nay con ngöôøi thoï moät traêm tuoåi, vôùi soá ít vöôït quaù, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Sau ñoù, tuoåi thoï con ngöôøi giaûm daàn xuoáng coøn möôøi tuoåi. Khi ñoù, ngöôøi nöõ sinh ra chöøng naêm thaùng laø ñi laáy choàng. Baáy giôø, caùc loaïi myõ vò coù ñöôïc trong theá gian nhö bô söõa, maät, ñöôøng theû, ñöôøng ñen4, nhöõng gì coù vò ngon, töï nhieân bieán maát; nguõ coác khoâng sinh saûn, chæ coøn coù loaïi luùa hoang5 maø thoâi. Luùc naøy, caùc loaïi y phuïc cao caáp nhö gaám voùc, luïa laø6, kieáp-boái7, soâ-ma8, taát caû ñeàu khoâng coøn nöõa, maø chæ coøn coù loaïi vaûi deät thoâ sô baèng coû. Baáy giôø, maët ñaát naøy hoaøn toaøn chæ sinh gai goùc, muoãi moøng, ong, boï caïp, raén, reát, truøng ñoäc; coøn vaøng baïc, löu ly,

1. Trung kieáp , Skt.: antara-kalpa, kieáp trung gian; nhöng ñoái laïi vôùi mahaøkalpa, ñaïi kieáp , neân cuõng thöôøng goïi laø tieåu kieáp . 2. Ñao binh , coác quyù , taät dòch . Tham chieáu, Caâu-xaù luaän, q. 12 (Huyeàn Traùng): ba tieåu tam tai trung kieáp: ñao binh, taät dòch, cô caån. Cf. Kozakaørikaø iii. 99: kalpasya zastrarogaøbhyaøö durbhikweòa nirgamah. 3. Ñao binh kieáp , Skt.: zastra-kalpa, Paøli: sattha-kappa. 4. Toâ du (Skt., Paøli: navanìta), maät (madhu), thaïch maät (Paøli: madhuphaøòita), haéc thaïch maät (kaøôamadhuphaøòita, kaøôa-loòa?). 5. Haùn: ñeå baïi , chæ loaïi coû coù haït nhoû nhö haït luùa. 6. Haùn: caåm , laêng , taéng , quyeán . 7. Kieáp-boái ; Paøli: kappaøsa, Skt.: karpaøsa, vaûi boâng (goøn). 8. Soâ-ma ; Paøli: khoma, Skt.: kwauma, vaûi gai.

687 KINH THẾ KỶ - BA TRUNG KIẾP – TRƯỜNG A HÀM I baûy baùu, chaâu ngoïc, töï nhieân chuùng bò vuøi vaøo ñaát heát vaø chæ coù ñaù, caùt, caùc thöù xaáu xí laø daãy ñaày. Luùc naøy chuùng sanh chæ laøm möôøi ñieàu aùc caøng ngaøy caøng taêng, khoâng coøn nghe ñeán danh töø möôøi ñieàu thieän, cho ñeán khoâng coù caû danh töø thieän, huoáng chi laø coù ngöôøi laøm vieäc thieän? Baáy giôø, trong loaøi ngöôøi ai khoâng coù hieáu vôùi cha meï, khoâng kính troïng sö tröôûng, hay laøm vieäc aùc thì ñöôïc cuùng döôøng, ñöôïc moïi ngöôøi cung kính haàu haï. Cuõng nhö ngöôøi nay ai hieáu thuaän meï cha, kính troïng sö tröôûng, thöôøng laøm vieäc laønh, thì ñöôïc cuùng döôøng, ñöôïc moïi ngöôøi cung kính haàu haï, thì ngöôøi laøm vieäc aùc kia laïi cuõng ñöôïc cuùng döôøng nhö vaäy. Baây giôø, con ngöôøi thaân hoaïi maïng chung bò ñoïa vaøo trong suùc sanh, cuõng nhö con ngöôøi hieän taïi ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Luùc ñoù con ngöôøi gaëp nhau thöôøng oâm loøng ñoäc haïi, chæ muoán gieát nhau; cuõng gioáng nhö thôï saên gaëp ñöôïc ñaøn nai, chæ muoán gieát

chuùng, khoâng coù baát cöù moät yù nghó thieän naøo; con ngöôøi luùc ñoù cuõng nhö vaäy, chæ muoán gieát nhau, khoâng coù moät chuùt yù nghó thieän naøo. Baáy giôø, maët ñaát naøy chæ laø soâng ngoøi, khe suoái, nuùi ñoài, ñaát ñoáng, khoâng coù choã ñaát naøo baèng phaúng caû. Khi coù ngöôøi ñi ñeán, töùc thì kinh sôï, run raåy, loâng toùc döïng ñöùng. “Baáy giôø, trong voøng baûy ngaøy coù söï noåi leân cuûa kieáp ñao kieám. Luùc aáy, nhöõng thöù coû, caây, ngoùi, ñaù maø con ngöôøi caàm trong tay ñeàu bieán thaønh ñao kieám; nhöõng thöù ñao kieám naøy raát beùn nhoïn, ñuïng ñeán vaät gì thì vaät ñoù ñeàu seõ bò caét ñöùt. Chuùng saùt haïi laãn nhau. Trong luùc naøy coù ngöôøi coù trí tueä thaáy ñao binh saùt haïi nhau neân hoaûng sôï traùnh vaøo nuùi röøng, hang ñoäng, khe suoái, nhöõng choã khoâng ngöôøi. Troán traùnh trong voøng baûy ngaøy, taâm nghó mieäng töï noùi: ‘Ta khoâng haïi ngöôøi, ngöôøi chôù haïi ta.’ Trong voøng baûy ngaøy ngöôøi naøy chæ aên reã caây coû ñeå töï nuoâi soáng mình. Qua baûy ngaøy, sau ñoù môùi laïi ra khoûi röøng nuùi. Luùc naøy, gaëp ñöôïc moät ngöôøi, vui möøng noùi raèng: ‘Nay gaëp ñöôïc ngöôøi coøn soáng! Nay gaëp ñöôïc ngöôøi coøn soáng!’ Cuõng gioáng nhö cha meï vì gaëp laïi moät ngöôøi con bò thaát laïc laâu ngaøy khoâng thaáy nhau, neân vui möøng nhaûy nhoùt maø khoâng theå töï kieàm cheá chính mình ñöôïc, thì söï kieän ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy, vì söï vui möøng neân nhaûy nhoùt maø khoâng theå töï kieàm cheá ñöôïc caûm xuùc vui nôi chính mình. Khi aáy thì ngöôøi daân trong voøng baûy ngaøy chæ coù khoùc loùc maø thoâi; cuõng trong voøng baûy ngaøy naøy hoï laïi cuøng gaëp vui neân vui veû chuùc möøng nhau. Ngöôøi luùc baáy giôø khi thaân hoaïi maïng chung ñeàu ñoïa vaøo ñòa nguïc. Vì sao? Vì con ngöôøi aáy luoân luoân oâm loøng saân haän vaø phaãn noä, hoï chæ coù

moät taâm haïi nhau maø thoâi, vì khoâng coù taâm nhaân töø neân goïi laø kieáp ñao binh.” Phaät baûo Tyø-kheo: “Theá naøo goïi laø kieáp ñoùi keùm9? Con ngöôøi baáy giôø phaàn nhieàu laøm nhöõng vieäc phi phaùp, taø kieán ñieân ñaûo, laøm möôøi nghieäp aùc. Vì laøm möôøi nghieäp aùc neân trôøi khoâng möa xuoáng, laøm cho traêm thöù coû caây cheát khoâ, nguõ coác khoâng thaønh, maø chæ coù goác raï maø thoâi. “Theá naøo goïi laø ñoùi keùm? Vì luùc baáy giôø, ngöôøi daân phaûi thu queùt nhöõng haït thoùc coøn rôi rôùt laïi caùc nôi nhö ruoäng vöôøn, ñöôøng saù, ñaàu ngoõ vaø trong phaân ñaát ñeå töï soáng coøn, neân môùi goïi laø ñoùi keùm10. “Laïi nöõa, luùc ñoùi keùm, ngöôøi baáy giôø löôïm nhaët xöông coát töø nhöõng nôi nhö loø saùt sanh, chôï buùa, caùc ñöôøng saù vaø caùc baõi tha ma, roài naáu nöôùc traáp maø uoáng, nhôø vaäy maø hoï soáng, neân goïi laø ‘ñoùi xöông traéng’11. ‘Laïi nöõa, vaøo kieáp ñoùi keùm, nguõ coác ñöôïc gieo troàng ñeàu bieán thaønh coû caây. Con ngöôøi luùc naøy laáy boâng naáu nöôùc traáp ñeå uoáng. Laïi nöõa, vaøo thôøi ñoùi keùm, boâng cuûa caùc loaøi caây coû ruïng phuû kín caû maët ñaát, luùc aáy moïi ngöôøi phaûi ñaøo ñaát laáy boâng ñeå naáu aên, nhôø vaäy maø töï toàn taïi, neân goïi laø ‘ñoùi caây coû12’. Baáy giôø, chuùng sanh thaân hoaïi maïng chung ñoïa vaøo trong ngaï quyû. Sao vaäy? Vì nhöõng ngöôøi soáng trong kieáp ñoùi keùm naøy, thöôøng oâm loøng tham lam keo baån, khoâng coù loøng boá thí nhaân aùi, khoâng chòu chia xeû cuøng ngöôøi vaø khoâng nhôù nghó ñeán nhöõng tai aùch cuûa ngöôøi

khaùc. “Ñaáy laø kieáp ñoùi keùm.” Phaät baûo Tyø-kheo:

9. Cô ngaï kieáp ; Skt.: durbhikwa-kalpa, Paøli: dubbhikkha-kappa; ôû treân goïi laø coác quyù kieáp. 10. Cô ngaï; ñònh nghóa töøø ñoàng nghóa cuûa Skt.: durbhikwa (Paøli: dubbhikkha); Koza- kaørikaø iii. 99: caócu (söï moå baèng moû chim), Chaân Ñeá: chieân giaù löông , Huyeàn Traùng: tuï taäp ; Caâu-xaù luaän q.12: thôøi kyø ñoùi keùm cuõng ñöôïc goïi laø tö taäp, vì con ngöôøi baáy giôø cöïc ñoùi, thaâây cheát gom thaønh ñoáng; cuõng vì ngöôøi sau, ngöôøi ta caát caùc thöù haït gioáng trong nhöõng caùi gioû. 11. Baïch coát cô ngaï ; Caâu-xaù luaän, sñd.: Koza-kaørikaø, sñd.: Skt.: zvetaøsthi; Paøli: setaæhika. 12. Thaûo moäc cô ngaï ; koza-kaørikaø, sñd.: zalaøkaøvftti, Huyeàn Traùng: vaän truø , Chaân Ñeá: truø löông .

689 KINH THẾ KỶ - BA TRUNG KIẾP – TRƯỜNG A HÀM I “Theá naøo laø kieáp taät dòch13? Ngöôøi ñôøi baáy giôø, tu haønh chaùnh phaùp, chaùnh kieán khoâng ñieân ñaûo, ñaày ñuû thaäp thieän haønh. Coù quyû thaàn theá giôùi phöông khaùc ñeán, maø quyû thaàn ôû ñaây thì buoâng lung daâm loaïn, khoâng theå hoä veä con ngöôøi ñöôïc. Quyû thaàn theá giôùi khaùc xaâm laán, nhieãu loaïn con ngöôøi theá gian naøy, hoï duøng tay ñaùnh ñaäp, duøng gaäy quaät ngaõ, roài huùt laáy tinh khí, khieán cho taâm ngöôøi loaïn leân, roài cöôõng böùc mang ñi. Gioáng nhö quoác vöông ra leänh cho caùc töôùng soaùi nhöõng thöù phaûi baûo veä, nhöng giaëc cöôùp ôû phöông khaùc ñeán xaâm phaïm quaáy nhieãu, maø caùc töôùng soaùi ôû ñaây laïi buoâng lung, neân nöôùc nhaø bò chuùng cöôùp maát. ÔÛ ñaây cuõng vaäy, nhöõng quyû thaàn ôû theá giôùi khaùc ñeán baét giöõ moïi ngöôøi ôû theá gian naøy, chuùng ñaùnh ñaäp, quaät ngaõ, roài huùt laáy tinh khí moïi ngöôøi vaø cöôõng böùc mang ñi.” Phaät baûo Tyø-kheo: “Giaû söû quyû thaàn ôû theá gian naøy duø khoâng buoâng lung daâm loaïn, nhöng khi quyû thaàn coù söùc maïnh lôùn ôû theá giôùi khaùc ñeán, thì quyû thaàn ôû theá gian naøy cuõng phaûi sôï haõi maø ñi troán. Caùc ñaïi quyû thaàn kia beøn xaâm laán, quaáy nhieãu ngöôøi ôû ñaây, ñaùnh ñaäp, quaät ngaõ, huùt laáy tinh khí, gieát cheát roài boû ñi. Gioáng nhö quoác vöông, hay ñaïi thaàn cuûa quoác vöông sai khieán caùc töôùng soaùi baûo veä nhôn daân; tuy taát caû caùc töôùng laõnh naøy ñeàu trong saïch thaän troïng, khoâng buoâng lung, nhöng khi caùc töôùng soaùi maïnh baïo, coù binh lính ñoâng ñaûo kia laïi ñeán khuaáy phaù thaønh aáp, laøng xoùm, maø cöôùp ñoaït ngöôøi vaät. Thì ôû ñaây laïi cuõng nhö vaäy, neáu quyû thaàn ôû theá gian naøy duø khoâng daùm buoâng lung ñi nöõa, nhöng khi caùc quyû thaàn coù söùc maïnh lôùn ôû theá giôùi khaùc ñeán, thì caùc quyû thaàn theá gian naøy cuõng seõ sôï haõi traùnh ñi vaø nhöõng haøng quyû thaàn lôùn maïnh kia seõ xaâm ñoaït, nhieãu haïi

13. Taät dòch kieáp ; Skt.: roga-kalpa, rogaøbhyaø, Paøli: roga-kappa.

ngöôøi theá gian naøy; ñaùnh ñaäp, quaät ngaõ, huùt laáy tinh khí vaø gieát haïi moïi ngöôøi roài boû ñi. “Khi aáy, ngöôøi daân trong kieáp taät dòch, sau khi thaân hoaïi maïng chung ñeàu sinh leân coõi trôøi. Vì sao? Vì con ngöôøi luùc aáy ñeàu höôùng taâm töø bi ñeán nhau, thaêm hoûi nhau: ‘Beänh taät cuûa baïn coù giaûm khoâng?

Thaân theå coù ñöôïc an oån khoâng?’ Vì nhöõng nhaân duyeân naøy, neân hoï ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Cho neân goïi laø kieáp taät dòch. “Ñoù laø ba trung kieáp.”

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.